

Бізнес-план
Інвестиційний проєкт з впровадження "зеленої" кліматичної практики
Регіональний проєкт «Підготовка країн Східного партнерства
до Європейського зеленого курсу (PROGRESS)»

1. Загальні відомості про господарство і бізнес-проєкт:

1.1. Відомості про господарство

Параметр	Опис
Назва господарства / ПІБ ФОП	<i>Повна назва</i>
Відповідальна особа	<i>ПІБ</i>
Телефон	<i>Контактний номер телефону</i>
E-mail	<i>Електронна пошта</i>
Місцезнаходження (область, район)	<i>Фактичне місце діяльності</i>
Загальна площа земель що є у користуванні, га	
Інтернет сторінка	<i>Сайт або сторінка підприємства у соціальній мережі (за наявності)</i>
Оснований вид діяльності для реалізації інвестиційного проєкту	<i>Вирощування Переробка Вирощування та переробка Експорт/вирощування Експорт/переробка Експорт/вирощування/переробка</i>
Культура інвестиційного проєкту діяльності, що вирощуються/переробляються або будуть вирощуватися/перероблятися	<i>Яблуко, суниця садова, малина, волоський горіх</i>
Площа яку займають або займатимуть культури інвестиційного проєкту, га	

1.2. Анотація бізнес-ідеї.

- *Обирається напрям інвестицій в технології (практики) згідно з пріоритетами*

програми (3 блоки з вкладенням на додаткову інформацію про такий вид кліматичної технології)

- Вибір основної мети бізнес-ідеї (зі списку, можливість обрання декількох варіантів): економія операційних витрат, підвищення врожайності, збереження врожаю, автономність енергозабезпечення, сертифікація, збереження водних ресурсів, ґрунтів, підвищення якості продукції

1.3. Попередній (реалізований) досвід впровадження технологій в господарство

- Які у господарстві вже використовуються технології (практики) (дублювання переліку з п. 1.2.1. абзац 1, нараховуємо бали за наявні практики)
- Чи залучало господарство кредити / позики для розвитку бізнесу раніше? Так/ні
- Чи маєте Ви попередній досвід діяльності, що зокрема пов'язана з вирощуванням, переробкою, експортом культур інвестиційного проєкту? ТАКАК/НІ
- Експортна діяльність обраних культур? Здійснюю / Планую / НІ

1.4. Менеджмент та кваліфікація команди

Наявність команди (необхідних фахівців) для реалізації даного проєкту? Так / Ні

Чи є потреба в опануванні нових навичок? Так / Ні

1.5. Оцінка ринку

Надайте коротку характеристику ринку, на якому господарство працює/працюватиме (обсяги продажів в розрізі видів продукції в натуральному та грошовому виразі за останні три роки,).

Вид продукції	2022		2023		2024	
	Кг.	Тис. грн	Кг.	Тис. грн	Кг.	Тис. грн
Яблуко (вирощування)						
Яблуко (переробка)						

(Обирається зі списку продукції і можливість вибору декількох видів продукції)

1.6. Основні постачальники та покупці

Охарактеризуйте основних постачальників та покупців господарства. Яка тривалість основних контрактів з Вашими клієнтами?

Назва	Вид продукції	Умови розрахунків (аванс, післяплата, факт поставки) <i>Поля із слайсерами</i>	Термін співпраці (міс.)

		<i>вибору.</i>	
<i>Постачальники</i>			
<i>Покупці</i>			

1.7. Додаткові переваги вашого бізнесу

За наявності, вкажіть ринкові переваги вашого господарства.

Обрати одну або декілька позицій (сприятливі природно-кліматичні умови, якісні ґрунти, доступність водних ресурсів, забезпеченість технікою і обладнанням, досвід впровадження сучасних агротехнологій, прибутковість виробництва, достатність кадрового забезпечення, наявність логістичних та інфраструктурних можливостей, відповідність продукції міжнародним стандартам, інше (вкажіть).)

Чи реалізовані на вашому господарстві технології (практики), щодо адаптації до зміни клімату? органічне виробництво, наявність міжнародних сертифікатів, експорт, інше (вкажіть), відсутнє

Чи наявний позитивний вплив діяльності вашого господарства на екологічну та соціальну сферу та суспільство? Працевлаштовані: ВПО / ветерани / жінки, близькість до фронту (в межах 100 км. зони), забезпечення: місцевих школярів / студентів, престарілих осіб у центрах догляду вирощеною продукцією господарства. інше (вкажіть), відсутнє

Обрати одну або декілька позицій

2. Кліматичний ризик з яким пов'язана потреба у впровадженні проєкту:

Яку із зазначених проблем допоможе вирішити обрана технологія (можливий вибір декількох позицій):

високі витрати на електроенергію для поливу та нестабільність її постачання,
високі витрати води на полив
деградація ґрунту,
поширення шкідників

поширення інвазійних бур'янів
збільшення повторюваності та посилення суворості посух у вегетаційний період;
збільшення повторюваності сильних дощів, гроз,
збільшення повторюваності смерчів, шквалів
збільшення повторюваності граду;
зменшення частоти і збільшення інтенсивності випадіння опадів у вегетаційний період;
підвищення частоти та інтенсивності пізніх весняних заморозків;
відсутність стійкого снігового покриву

Надайте інформацію, як, за вашим планом, обрана технологія, допоможе вирішити цю проблему. (текстове поле)

Наприклад: ()

Проблема: "Щороку в липні-серпні через сильну спеку та відсутність дощів ми втрачаємо до 25% врожаю яблук. Існуюча система захисту від опіків яблук є неефективною та енерговитратною."

Очікуване рішення:

"Плануємо встановити систему краплинного зрошення, яка житиметься від сонячних панелей, які свою чергу будуть захищати від надмірного сонячного випромінювання. Для цього буде придбано систему крапельного зрошення і систему Agriculture Photovoltaic (APV). Це дозволить забезпечити економний точний стабільний полив та скоротити витрати на електроенергію, або взагалі забезпечити автономність."

3. Детальний зміст проєкту:

3.1 Строк впровадження обраних технологій (в місяцях)

1. Консультування / проєктування / інжиніринг (до __ місяців):
2. Замовлення, закупівля, доставка (до __ місяців):
3. Встановлення та запуск в експлуатацію обладнання (до __ місяців):

Таким чином загальний строк впровадження проєкту (до __ місяців)

3.2 Калькуляція витрат на інвестиційний проєкт для впровадження технологій (практик) (детальний перелік усього, що передбачено для впровадження обраних технологій (практик)).

Стаття витрат	Сума (грн)	Коментар (назва та обґрунтування даної позиції)
1. Вартість обладнання, матеріалів тощо (всього):		

1.1. Основне (зазначити)		
1.2. Допоміжне (зазначити)		
2. Доставка, монтажні та пускові роботи		
3. Консультаційні послуги (напр. проектування, консультації агронома, електрика, інжиніринг, оцінка впливу на довкілля (ОВД), сертифікація тощо)		
4. Обслуговування обладнання		
4.1. Оплата праці		
4.2. Матеріальні витрати		
4.3. Страхування		
4.4. Інше (зазначити)		
5. Інше		
Разом:	Y	

3.3. Джерела фінансування інвестиційного проєкту

Складова фінансування	Сума (грн)	
Сума інвестиційного проєкту:	Y	
Власні кошти господарства	X	
Грант PROGRESS <small>*Грантова підтримка може становити 20% від загальної суми, але не більше 10 000 Євро у гривневому еквіваленті</small>	$Y * 0.2$ (але не більше 10 тис. Євро)	
Кредит	$Z = Y - X$	
Строк кредиту	міс	
Кошти партнерів (органу місцевого самоврядування, переробного підприємства тощо) та інші гранти		

4. Вплив інвестиційного проєкту на бізнес-процеси і сталість господарства:

4.1. Порівняння оціночних та очікуваних витрат до і після впровадження технологій (практик) інвестиційного проєкту

	Калькуляція річних операційних витрат	До (за повний останній	Після (планові, оцінювані, за
--	---------------------------------------	------------------------	-------------------------------

	(за релевантністю)	рік)	рік)
1	Прямі виробничі витрати (собівартість) за рік, тис грн		
1.1	витрати електроенергію для обраної технології, тис грн / га		
1.2	Витрати на логістику або паливо (бензин, дизель тощо), тис грн / га		
1.3	витрати води, тис грн / га		
1.4	витрати на заходи захисту рослин та добрива, тис грн / га		
1.5	Кількість працівників, осіб		
1.6	Оплата праці, тис грн		
1.7	Тара, пакування, тис грн		
1.8	Витрати на технічне обслуговування обладнання (без оплати праці), тис грн		
2	Постійні витрати господарства, тис грн / за рік, (постійний персонал, керівництво, бухгалтерія, комунальні, оренда, податки на землю, технічне обслуговування, страхування тощо)		
3	Податок на прибуток, тис грн / за рік		

4.2. Порівняння очікуваного доходу до і після впровадження технологій (практик) інвестиційного проєкту з огляду на розширення / збереження асортименту продукції

Вид продукції	Обсяг річного доходу (тис грн / на 1 га)	
	До	Після (вказати на який рік після початку реалізації проєкту)
вид продукції 1 (напр. яблуко)		
вид продукції 2 (напр. яблучні чіпси)		
...		
...		
Разом:	0	

Додатково (за потреби) вкажіть інші джерела зростання доходу, крім: _____ (текстове поле) _____

4.3. Порівняння очікуваного впливу кліматичного ризику на господарство до і після впровадження технологій (практик)

Ризик	До		Після	
	% продукції	Вартість втрат, тис грн	% продукції	Вартість втрат, тис грн
Втрати врожаю від граду				
Втрати врожаю від шкідників через потепління				
Втрати врожаю через посуху та дефіцит вологи				
Втрати врожаю через надмірні опади та вологу погоду				
Втрати врожаю через появу нових інвазивних видів				
Втрати врожаю та зниження його якості через екстремальну літню спеку				
Втрати врожаю через сильні вітри, буревії				
Втрати продукції через відсутність постачання електроенергії або палива				
Втрати врожаю від сонячних опіків плодів та кори				
Втрати врожаю від весняних та осінніх заморозків				
Витрати на електроенергію для поливу	-		-	
Обсяги використовуваної води для поливу	куб. м		куб. м	

5. Потенційні ризики реалізації інвестиційного проєкту:

Які події можуть зашкодити впровадженню проєкту і як їх можна уникнути

Ризик	Ймовірність (Низька/Середня/Висока)	Заходи з уникнення ризику (на вибір)	Коментар (текстове поле)

<i>Падіння ринкових цін на культуру (яблука, суницю садову, малину, волоські горіхи)</i>	Низька/Середня/ Висока	<i>встановлення контрактних відносин з переробниками, торговельними мережами, іноземними покупцями, інше</i>	
<i>Зміна попиту на культуру (яблука, суницю садову, малину, волоські горіхи)</i>	Низька/Середня/ Висока	<i>встановлення контрактних відносин з переробниками, торговельними мережами, іноземними покупцями, інше</i>	
<i>Введення торговельних бар'єрів</i>	Низька/Середня/ Висока	<i>встановлення контрактних відносин з переробниками, торговельними мережами, іноземними покупцями, інше</i>	
<i>Зростання логістичних витрат</i>	Низька/Середня/ Висока	<i>впровадження цифрових рішень, зміна партнерів, придбання основних засобів логістики, інше</i>	
<i>Обмеження доступу до доріг та логістичних центрів</i>	Низька/Середня/ Висока	<i>альтернативний центр зберігання та переробки продукції, врахування цього ризику у контрактних відносинах, інше</i>	
<i>Перебої у енергопостачанні</i>	Низька/Середня/ Висока	<i>впровадження альтернативних джерел енергопостачання</i>	
<i>Зростання цін на енергоносії, добрива, ЗЗР</i>	Низька/Середня/ Висока	<i>створення оптимальних запасів (ресурсів, коштів тощо), оптимізація рішень у виробництві для зменшення витрат, інше</i>	
<i>Нестача робочої сили</i>	Низька/Середня/ Висока	<i>автоматизація виробничих процесів, підвищення оплати праці, інше</i>	
<i>Пошкодження обладнання внаслідок природних стихій (граду, буревіїв, повеней тощо)</i>	Низька/Середня/ Висока	<i>страхування обладнання, інше</i>	

<i>Суттєве пошкодження заморозками культур (саджанців, розсади тощо)</i>	Низька/Середня/ Висока	<i>Страхування, впровадження відповідних захисних практик іше</i>	
Воєнні ризики	Низька/Середня/ Висока	<i>можливість релокації господарства та визначення відповідної послідовності дій</i>	

6. "Зелений" вплив на довкілля. Для цього пропонуємо ознайомитись із вкладенням оцінки впливу відповідно до обраних вами технологій (практик) в рамках реалізації інвестиційного проєкту:

Опишіть потенційний позитивний вплив проєкту на екологію, клімат, соціальну складову в громаді (напр. зменшення навантаження на ґрунт, водні та/або енергетичні ресурси, скорочення викидів CO², підвищення рівня зайнятості, у т. ч. ВПО та ветеранів, створення інклюзивного доступу до робочих місць і вирощеної продукції, охорона біорізноманіття, покращення гендерної рівності).

Наприклад: " проєкт матиме екологічний ефект. Очікується щорічна економія близько 12 000 кубічних метрів води, що є критично важливим для району. Перехід на сонячну енергію для поливу дозволить скоротити викиди CO₂ приблизно на 4 тонни на рік. Буде зменшено навантаження на енергосистему на 3000 кВт-год на рік. Буде залучено до виробничої діяльності жінок, ВПО. Іше."

Додатково позитивний вплив на зазначені сфери чинить стала практика господарювання. Зокрема: на підприємстві використовують інші кліматичні і «зелені» практики, працює 10 жінок, 2 ВПО. Підприємство відповідає за стан об'єкту на території району та співфінансує розвиток соціальної інфраструктури району тощо.»

7. Фінансове резюме бізнес-проєкту:

7.1. Витрати на обслуговування кредиту (рік)

Стаття витрат	Сума (грн)	Коментар (за потреби - обґрунтування даної позиції)
<i>Сума кредиту</i>	Табл.3.3 пок.З	
<i>Строк кредиту</i>	міс	
<i>Погашення тіла кредиту (рівними частинами)</i>		
<i>Проценти за кредитом, (9% за</i>		

Програмою 5-7-9)		
Страхові платежі (5% від обладнання, за наявності)		
Інше		
Разом:		0

8. Таблиця 8.1. Фінансова модель та рух грошових коштів на 5 років

№	Стаття (Показник)	Джерело даних	Факт*	На <i>n</i> з табл.4.2 (на <i>n</i> рік після початку реалізації проєкту)
1	Валовий дохід	Табл. 4.2 (Сума "Разом")		
2	Собівартість (прямі виробничі витрати)	Табл. 4.1, ряд.1		
3	Операційні (постійні) витрати	Табл. 4.1, ряд.9		
3.1	ЕВІТДА (Операційний прибуток)	Розрахунок: (Табл.8.1.,Ряд. 1 – Табл.8.1., Ряд. 2)		
3.2	Операційна рентабельність (%)	Розрахунок: (Табл.8.1.,Ряд. 3.1 / Табл.8.1.,Ряд. 1 *100)		
4	Відсотки по кредиту	Табл. 7.1 (Рядок "Проценти")		
5	Коефіцієнт покриття % (ICR)	Розрахунок = Табл.8.1.,Ряд.3.1./ Табл.8.1.,Ряд.4		
6	CAPEX (Придбання осн. засобів)	Табл. 3.2 (Сума Ряд. 1, Ряд.2, Ряд.3)		
7	NWC (Інвестиції в оборотний капітал)	Табл. 3.2 (Ряд.4)		
8	Погашення тіла кредиту	Табл. 7.2 (Рядок "Погашення тіла")		
9	Чистий грошовий потік	= Ряд. 3.1 (ЕВІТДА) – Ряд. 4 (Відсотки) – Ряд. 7 (NWC) – Ряд. 8 (Тіло) – Податок (з Табл. 4.1 Ряд. 10)		

*Останній повний фінансовий рік перед початком реалізації інвестиційного проєкту

8.1.Річна економічна перевага
(економія витрат + приріст доходу)

Табл. 4.3. (два останні рядки) + підсумок Табл. 4.2. (Стовпчик 3) * Табл 1.1.(Загальна

площа земель що є у користуванні, га).

8.2. Розрахунковий період окупності після повного впровадження запланованих практик (*Загальні річні витрати на проєкт / річна економічна перевага \approx ___ роки*)

Підсумок Табл. 7.2. (Стовпчик 2) / 8.1.

8.3. Внутрішня норма прибутковості (IRR)

(ефективна ставка прибутковості проєкту для порівняння із ставкою кредиту)

Не рахуємо

8.4. Чиста приведена вартість (NPV)

(Різниця між повною вартістю інвестиції і дисконтованими річними грошовими потоками у період до повного повернення кредиту)

$t =$ Табл. 7.2. (рядок 2) / 12

Сума від $t=1$ до n ($8.1. / (1+0,134)^t$ в ступені t) - Табл. 7.2. (Рядок 1 Сума кредиту)

8.5. Коефіцієнт покриття боргу (DSCR)

(Річний прибуток господарства / Загальний річний платіж по кредиту)

Табл. 8.1., Ряд. 3.1. / (Табл. 7.1. (Рядок Сума кредиту) + Табл. 7.1 (Рядок "Проценти"))